

Lausuntopyyntö Istanbulin sopimuksen toimeenpanosuunnitelman luonnoksesta vuosille 2026-2033

Johdanto

Sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä toimiva naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjunnan toimikunta (NAPE) pyytää kommentteja ja kehittämis ehdotuksia toimikunnan valmistelemaan Istanbulin sopimuksen toimeenpanosuunnitelman luonnokseen vuosille 2026–2033. Saadun palautteen perusteella luonnosta täydennetään valtioneuvoston päätöksentekoa varten.

Tausta

Suomi on ratifioinut Istanbulin sopimuksena tunnetun Euroopan neuvoston yleissopimuksen naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta (SopS 53/2015) vuonna 2015. NAPE-toimikunta vastaa Istanbulin sopimuksen edellyttämien toimenpiteiden yhteensovittamisesta, seurannasta ja vaikutusten arvioinnista Suomessa, sekä laatii sopimuksen toimeenpanosta suunnitelman, jonka valtioneuvosto hyväksyy.

NAPE-toimikunta on valmistellut Istanbulin sopimuksen toimeenpanosuunnitelman luonnoksen vuosille 2026–2033. Toimeenpanosuunnitelma perustuu Istanbulin sopimuksen velvoitteisiin sekä sopimuksen toimeenpanoa valvovan riippumattoman asiantuntijaryhmän (GREVIO) Suomelle vuosina 2019 ja 2024 antamiin suosituksiin. Valmistelussa on kuultu asiantuntijoita ja huomioitu tutkimuksesta rakentuva tietopohja.

Tavoitteet

Toimeenpanosuunnitelma edistää sopimuksen kansallista täytäntöönpanoa. Suunnitelma on jaoteltu Istanbulin sopimuksen peruseriaatteiden mukaisesti, joihin lukeutuu naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ennaltaehkäisy, väkivallan uhrien tuki ja palvelut väkivallan kaikille osapuolille sekä rikosvastuun toteutuminen että toimien yhteensovittaminen ja tiedonkeruu.

Vastausohjeet vastaanottajille

Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia, ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä ja hankkeen sivuilla Hankeikkuna-palvelussa. Yksityishenkilöiden lausuntoja ei kuitenkaan automaattisesti julkaista Hankeikkuna-palvelussa. Jos yksityishenkilö haluaa, että hänen lausuntonsa julkaistaan myös Hankeikkunassa, hänen tulee lähettää tästä pyyntö osoitteeseen kirjaamo.stm@gov.fi ja mainita pyynnössä hankkeen tunnistenumero VN/27993/2024.

Toimeenpanosuunnitelma käännetään ruotsiksi sen valmistuttua.

Pyydämme kohdentamaan huomionne kappaleittain:

1 Johdanto

1.1 Toimeenpanosuunnitelman valmistelu ja lähtökohdat

1.2 Toimeenpanosuunnitelman rakenne

1.3 Toimeenpanosuunnitelman toteutuksen koordinointi ja seuranta

1.4 Naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan esiintyvyys

2 Tavoitteet ja toimenpiteet

2.1 Naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ennaltaehkäisy

2.2 Väkivallan uhrien tuki ja palvelut väkivallan kaikille osapuolille

2.3 Väkivallan uusiutumisen estäminen ja rikosvastuun toteutuminen

2.4 Toimien yhteensovittaminen ja tiedonkeruu

Aikataulu

Kommentit ja kehittämis ehdotukset pyydetään antamaan 15.8.2025 mennessä Lausuntopalvelu.fi-sivustolla.

Valmistelijat

NAPEn pääsihteeri, erityisasiantuntija Elina Kervinen, sähköposti etunimi.sukunimi@thl.fi

NAPEn suunnittelija Elli Seppänen, sähköposti etunimi.sukunimi@thl.fi

Liitteet:

[Luonnos Istanbulin sopimuksen toimeenpanosuunnitelmaksi 2026-2033.pdf](#)

Jakelu:

Amnesty Suomi

Espoo

Etelä-Karjalan hyvinvointialue

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue

Etelä-Savon hyvinvointialue

ETKL

Exit ry

Helsinki

HEUNI

Ihmisoikeuskeskus
Ihmisoikeusliitto
Invalidiliitto
Irakin naisten yhdistys
Itä-Uudenmaan hyvinvointialue
Jyväskylä
Kainuun hyvinvointialue
Kanta-Hämeen hyvinvointialue
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
Keski-Suomen hyvinvointialue
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
Kuntaliitto
Kuopio
Kymenlaakson hyvinvointialue
Lahti
Lapin hyvinvointialue
Lyömätön Linja
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Maria-Akatemia
Miessakit
MLL
Monika-Naiset
Naisjärjestöjen keskusliitto
Naisten linja
Nicehearts ry
NYTKIS
Oikeusministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Opetushallitus
Oulu
Pakolaisapu
Pelastakaa lapset
Pirkanmaan hyvinvointialue
Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Savon hyvinvointialue
Poikien talo
Poliisihallitus
Pori
Päijät-Hämeen hyvinvointialue
Rikosseuraamuslaitos
RIKU
Rovaniemi
Rusetti ry
Saamelaiskäräjät
Satakunnan hyvinvointialue
SETA
Sisäministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Suojellaan Lapsia ry

Suomen romaniyhdistys
Suvanto
Tampere
Tampere settlementti
Tasa-arvovaltuutettu
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos
Tilastokeskus
Tukinainen
Tuomioistuinvirasto
Turku
Tyttojen talo
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ulkoministeriö
UN Women Suomi
Valtakunnansyyttäjän toimisto
Valtiovarainministeriö
Vantaa
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Väestöliitto
Yhdenvertaisuusvaltuutettu

1 Johdanto

Pyydämme kohdentamaan huomionne kappaleittain:

1. Johdanto

1.1 Toimeenpanosuunnitelman valmistelu ja lähtökohdat

1.2 Toimeenpanosuunnitelman rakenne

1.3 Toimeenpanosuunnitelman toteutuksen koordinointi ja seuranta

1.4 Naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan esiintyvyys

2 Tavoitteet ja toimenpiteet

2 Tavoitteet ja toimenpiteet

2.1 Naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ennaltaehkäisy

2.2 Väkivallan uhrien tuki ja palvelut väkivallan kaikille osapuolille

2.3 Väkivallan uusiutumisen estäminen ja rikosvastuun toteutuminen

2.4 Toimien yhteensovittaminen ja tiedonkeruu

Yleisiä huomioita

Yleisiä huomioita

Puumalainen Taneli
Sosiaali- ja terveysministeriö

Viuhko Minna
Sosiaali- ja terveysministeriö